

انجمن صنفی کارفرمایان صنعت پتروشیمی
A.P.I.C
ASSOCIATION OF PETROCHEMICAL
INDUSTRY CORPORATION

دوماهنامه توسعه پتروشیمی
سال دوم - شماره دوازدهم

صاحب امتیاز: انجمن صنفی کارفرمایان صنعت پتروشیمی
مدیر مسئول: حمید کیایی
شورای سردبیری: احمد مهدوی ابهری، فریبرز کریمایی، پرویز صحافزاده
دبیر تحریریه: مریم میخانک بابایی
مترجم: بهنام زینلی
مدیر هنری: سید مهدی لنگرانی
طراحی و صفحه آرایی: مهسا سادات کیایی
ویراستار: نسرین اسلامی - نگار رشیدی
عکس: هدی عمراهی - نرگس امامی
مجری: گروه رسانه‌ای بازار سرمایه
ناظر چاپ: مصطفی قدم خیر
نشانی: تهران، خیابان گاندی، کوچه هفدهم، پلاک چهار
طبقه سوم، روابط عمومی
تلفن: ۸۸۷۷۸۹۷۵ - ۸۸۷۸۲۸۸۴
چاپ: فارابی
توزیع: نشر گستر امروز

فهرست

حمایت برد- برد از سرمایه گذار داخلی	۴
برای تعیین نرخ خوراک خیلی زجر کشیدیم	۵
ما و انجمن کارفرمایی پتروشیمی در تعامل یک نظام واحد تجاری هستیم	۹
گذری بر نمایشگاه ایران پلاست دهم	۱۲
در هلدینگ خلیج فارس اخبار خوبی در راه است	۱۴
انتخابات هیئت رئیسه انجمن منفی کارفرمایی صنعت پتروشیمی برگزار شد	۱۷
پیش فروش محصولات پتروشیمی اقدامی سازنده در جذب بازار	۱۸
لزوم اتحاد استراتژیک بین مجتمع‌ها و واحدها	۲۱
نمایشگاه بین المللی نفت، گاز و پتروشیمی؛ اولین نمایش نقتی در پساتحریم	۲۳
سرنوشت پتروشیمی کازرون با نبود خوراک درهاله‌ای از ابهام	۲۴
الساعه پتروشیمی دماوند را مساعدت کنیم	۲۷
اقتصاد مقاومتی شعار نیست، اقدام و عمل است	۲۸
کوتاه از شرکت‌ها	۳۱
چهار مجموعه پتروشیمی در انتظار تکمیل خط لوله دنا	۳۲
توسعه پتروشیمی در تقویت واحدهای کوچک و متوسط	۳۴
مدیران موفق چگونه گزارش عملکرد مناسبی ارائه دهند؟	۳۶
توسعه پایدار در صنایع پتروشیمی	۳۸
تجزیه و تحلیل شرکت‌های پتروشیمی فعال در بازار سرمایه	۴۰

راغب درباره عدم تکمیل خط دنا به توسعه پتروشیمی گفت:

سرنوشت پتروشیمی کازرون بانبود خوراک درهاله‌ای از ابهام

احداث خط لوله گاز اتیلن غرب (منطقه دنا) از جمله طرح‌هایی است که چهار مجموعه پتروشیمی را بلا تکلیف گذاشته و نبود منابع مالی احداث آن را معطل رها کرده است. مهندس حمیدرضا راغب، مدیر عامل پتروشیمی کازرون یکی از چهار شرکتی است که در مورد معطل ماندن پروژه‌ها بحث‌هایی را مطرح می‌کند. دو ماهنامه توسعه پتروشیمی گفت‌وگویی را با او برگزار کرد تا بیشتر در مورد کم و کیف خط اتیلن غرب و یا منطقه دنا اطلاعاتی را به دست آورد. در ادامه این گفت‌وگو را می‌خوانید.

که با نماد پترول در سال جدید از فرابورس به بورس آمده است، قرار دارد و این مجموعه، خود از زیرمجموعه‌های هلدینگ پتروشیمی خلیج فارس است. لذا این را گفتم که بدانید خود ما به لحاظ منابع درآمدی و سرمایه‌های مشکل نداریم اما مشکل اساسی درباره جانمایی طرح‌هایی مانند پتروشیمی کازرون است. یکی از طرح‌هایی که اتفاقاً در بحث جانمایی مشکل داشت، طرح پتروشیمی کازرون بود. معمولاً محل‌هایی را برای صنعت پتروشیمی و احداث پلنت‌ها انتخاب می‌کنند که هم دسترسی به خوراک اولیه و هم منابع مصرف آب و برق برای شان راحت باشد. از طرف دیگر وقتی به بهره‌برداری رسیدند، بتوانند در بحث صادراتی خوب عمل کنند. در دولت نهم و دهم مجوز بیش از ۱۰ طرح پتروشیمی در استان فارس داده شد (پتروشیمی کازرون، نودال، جهرم، فسا، ممسنی، نواشند، فیروزآباد، داراب، لارستان و آباده) درحالی که بدون توجه به منابع مورد نیاز اولیه کار احداث صورت گرفت. یکی از این موارد تأمین منابع آب صنایع پتروشیمی است. صنایع پتروشیمی از جمله صنایعی هستند که مصرف آب بسیار بالایی دارند و احداث چنین مجموعه‌هایی مانند پتروشیمی کازرون با مشکلات تأمین منابع آبی مواجه است. لذا حداقل این گونه طرح‌ها می‌توانست در منطقه‌ای که منابع آبی فراهم باشد احداث شود اما فراهم نشد و این یکی از مشکلات این‌گونه طرح‌هاست.

• یعنی پتروشیمی کازرون مشکل بوتیلیتی دارد؟

پتروشیمی کازرون چند مشکل را با هم دارد. یکی از آنها مشکل بوتیلیتی است هرچند در اطراف ما موضوعاتی مثل سدسازی و آب وجود دارد. اما اگر بخواهیم مشکلات را دسته بندی کنیم، مشکل سرمایه‌گذاری در رتبه آخر قرار می‌گیرد. اولین مشکل پتروشیمی کازرون بحث خط اتیلن غرب و یا همان خط معروف دناست که باید خوراک اصلی ما را

• صنعت پتروشیمی را چطور ارزیابی می‌کنید؟

صنعت پتروشیمی با وجود تمام اتفاقاتی که طی سال‌های تحریم افتاده، هنوز جزو صنایع اول در کشور مطرح است. صنعت پتروشیمی دوران تحریم را سپری کرده و جزو صنایعی است که می‌توان گفت پس از برجام می‌تواند بیشترین تحول یا رشد را نسبت به صنایع دیگر داشته باشد. ایجاد طرح‌های پتروشیمی نسبت به سایر صنایع هزینه برتر است. این طرح‌ها با پول و سرمایه داخل کشور به تنهایی قابل ساخت نیست قطعاً مستلزم سرمایه‌گذاری خارجی است. امروز در شرایطی هستیم که با اقبال سرمایه‌گذاران مختلف خارجی مواجهیم و منابع بحث صادرات کم کم در حال برطرف شدن است. البته این اتفاقات یک شبه به وجود نیامده که بگوییم یک شبه هم حل خواهد شد. قطعاً مشکلات همچنان هست اما موضوعات در حال حل و فصل شدن است. فکر می‌کنم با توجه به اتفاقات سیاسی که پیش آمده، حال صنعت پتروشیمی رو به بهبود است و امیدواریم منابع برای راه‌اندازی طرح‌های کلنگ خورده هم برداشته شود.

• پتروشیمی کازرون جزو ۱۶ طرح و پروژه مجموعه صنعت

پتروشیمی است که همچنان یا منتظر تأمین مالی و یا در حال بررسی هستند. در این مورد بیشتر توضیح دهید که این پتروشیمی در چه مرحله اجرایی قرار دارد؟

پتروشیمی کازرون مثل بعضی از پتروشیمی‌های دیگر بر اساس اصل ۴۴ به بخش خصوصی واگذار شده است. درست است که صنایع پتروشیمی مشکلات متعددی دارند اما مشکل فعلی پتروشیمی کازرون بحث تأمین سرمایه نیست. حتی در دوره تحریم هم شرکت‌های خارجی حاضر بودند بحث فاینانس و تأمین مالی را برای ما انجام دهند. پتروشیمی کازرون زیر مجموعه شرکت سرمایه‌گذاری پتروشیمی ایرانیان

● هلدینگ خلیج فارس نمی‌تواند این تأمین مالی را انجام بدهد؟

این موضوع از تملک زمین‌ها برای کشیده شدن خط گرفته تا بحث نگهداری خط بسیار هزینه بر است. هلدینگ‌های هم منافع اقتصادی خودشان را در نظر می‌گیرند. این طرح‌ها زمانی به لحاظ اقتصادی فیزیبل خواهد بود که دولت این خط را به ما بدهد و خوراک را به آن نقطه برساند. تمام امکان سنجی‌هایی هم که برای احداث این طرح‌ها مثبت شده و نرخ بازگشت سرمایه به نحوی بود که سرمایه‌گذار را ترغیب کرد که این طرح‌ها را اجرا کند، با این محاسبات بوده که هزینه خط را ما ندهیم و هزینه پول خوراک را فقط پرداخت کنیم. از طرفی پتروشیمی کازرون حدود ۱۸ درصد، سهامدار مردمی دارد. این طرح با این امید در این منطقه احداث شد که سهامداران خود را منتفع کند. سهامدار یعنی همین مردم با سرمایه اندک خودشان در طرح‌های اینچنینی سرمایه‌گذاری کردند. نزدیک ۸ هزار نفر به این امید که این طرح قرار است توسعه پیدا کند، پول شان را سرمایه‌گذاری کردند. اما همچنان تولید درهاله‌ای از ابهام است. چون خوراک ندارد.

● شما تا به حال برای تأمین مالی به بانک‌های خارجی پیشنهاد داده‌اید و یا از روش‌های دیگری مانند انتشار اوراق نمی‌توانید تأمین مالی کنید؟

این دیگر به دولت مربوط می‌شود که از چه راهی اقدام کند. ولی به دلیل صحبت‌های مقامات استانی که در برهه‌ای مطرح شده بود که چون طرح مصوب دولت است و دولت باید آن را اجرا کند، چانه زنی‌هایی در سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی شکل گرفته بود و من با اطلاعی که دارم فکر می‌کنم دوستان در هلدینگ خلیج فارس چون از کمبودهای بودجه شرکت صنایع ملی پتروشیمی بیشتر آگاه هستند، بیکری شدند تا این تقاضا را از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور داشته باشند که آنها تمهیدی بیندیشند و این طرح زمین مانده را بلند کنند. نمی‌دانم چقدر پیشرفت کرده اما دوستان در سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی این امید را داده‌اند که بتوانند این خط را احداث کنند. ما هم همچنان امیدواریم مجموعه دولت با راهکارهایی که دارند از جمله اوراق مشارکت، سرمایه‌گذاری و... در مورد احداث خط لوله، وضعیت آن را مشخص کنند. اگر هم فکر می‌کنند که امکان پذیر نیست راه حل‌هایی را بابت تغییر طرح‌هایی که توجیه اقتصادی دارند به ما ارائه دهند.

● الان پتروشیمی کازرون در چه وضعیتی است؟

طرح پتروشیمی از سال ۸۷ مجوز گرفته، کارهای مقدماتی از جمله تجهیز کارگاه، گرفتن مجوزهای لازم، قراردادهای لازم برای تأمین خوراک و تأمین آب و برق امضا شده است. اما به دلیل عدم مشخص بودن خط اصلی که خوراک است به رغم اینکه می‌توانست در خیلی از حوزه‌ها ورود پیدا کند و با سرمایه‌گذار هم صحبت کند، در قالب طرح باقی مانده است. بنابراین در حال حاضر آنجا سایتی ۱۰۰ هکتاری هست که فنس کشیده شده، تجهیز کارگاه صورت گرفته، و زمانی می‌تواند قرارداد تجاری خودش را به طور رسمی با یک شرکت داخلی یا خارجی امضا کند و کار را استارت بزند که این موضوع تأمین خوراک روشن شود.

● حالا که شما در فرابورس هستید، و هنوز شرکت به سودآوری نرسیده است چطور پاسخگوی سهامداران تان هستید؟

طرح‌هایی در بورس می‌توانند از رقم سوددهی بالایی برخوردار باشند که قطعاً به تولید برسند. چون محرک اصلی این موضوع تولید است. طرح‌هایی مثل ما که شش، هفت سال است مجوز گرفته‌اند و در بورس هستند اما تولید ندارند دچار رکود عجیب و غریبی هستند و به محض اینکه به واسطه فروش سهام دولتی یا هر چیز دیگری درصدی از قیمت سهام بخواهد جابجا شود یا بالا برود، چه بسا سهامدار مردمی حاضر است این را بفروشد. وظیفه من و مدیران قبلی زنده نگه داشتن امید در سهامداران است. اینکه نشان دهیم این امید واهی نبوده. چون اگر قرار بود امید نداشته باشیم هیچ کدام از اقدامات انجام نمی‌شد. ما در

تأمین کند. دولت موظف بود این خط خوراک گاز اتیلن را با هزینه خودش احداث کند. حتی لوله‌ها و پمپ‌ها و لوازم دیگر خریداری هم شده بود. قرار بود گاز اتان از طریق پالایشگاه بیدبلند ۲ به پتروشیمی گچساران که از مجموعه‌های ماست، برسد و اتیلن تولیدی از طریق این خط لوله به ما چهار طرح که موسوم به خط دنا هستیم برسد. این چهار طرح عبارتند از پتروشیمی بروجن، دهدشت، ممسنی و کازرون است. قرار بود بعد از اینکه پتروشیمی گچساران به بهره‌برداری رسید، خوراکش را که اتیلن است از طریق خط لوله به این چهار طرح برساند. تولیدات این چهار طرح پتروشیمی هم غالباً از پلی اتیلن سبک یا سنگین است که پتروشیمی کازرون مجوز تولید ۳۰۰ تن پلی اتیلن سنگین و سبک خطی را در اختیار دارد.

● پتروشیمی کازرون تاکنون چه اقداماتی انجام داده است؟

ما به عنوان بخش خصوصی همه اقدامات اولیه این طرح‌ها را انجام دادیم. حتی مجوزهای آب، برق، دریافت زمین، مجوزهای زیست محیطی، تجهیز کارگاه و زیرساخت‌ها انجام شده است. بنده به عنوان مدیرعامل پتروشیمی کازرون ۴ ماهی است که مشغول به کار هستم اما اطلاع دارم که مدیران قبیل از من هم تمام تلاش خود را کردند و آمادگی شان را برای تولید و راه‌اندازی پروژه‌ها از خود نشان دادند. اما راه‌اندازی پروژه‌ها، معطل احداث خط لوله دناست تا بتواند گاز اتیلن را به ما برساند تا فعالیت خود را آغاز کنیم. همانطور که اشاره کردم حتی در دوره تحریم هم چینی‌ها با ما وارد مذاکره شدند که در حوزه سرمایه‌گذاری مشارکت داشته باشند اما به جایی نرسید چون اولین سوال سرمایه‌گذار موضوع تأمین خوراک است. حتی بانک‌های داخلی هم که بخواهند ضمانت‌های لازم را برای LC انجام دهند اولین سوال شان این است که موضوع خط دنا چه شده است؟ و اولین خواسته آنها برنامه زمانبندی اجرای خط است. همانطور که می‌دانید هیچ پلنتی بدون خوراک به جایی نمی‌رسد. ما اگر خیلی حرف‌های در مدت ۴۰ تا ۴۵ ماه پلنتی را بسازیم اما تا زمانی که خوراک به آن مجموعه تزریق نشود هیچ اتفاقی نخواهد افتاد. متأسفانه در نامه نگاری‌ها و حتی به صورت شفاهی هم از دوستان در دولت می‌پرسیم خط چه شد؟ می‌گویند برای احداث خط اتیلن غرب منابع مالی ندارند و فعلاً باید صبر کنیم.

● در مورد این مشکل بیشتر توضیح بدهید؟

چهار شرکت موسوم به خط دنا سهامدار اصلی پتروشیمی گچساران هستند که باید خوراک شان را از پتروشیمی گچساران تأمین کنند. یعنی حتی برای پیشرفت کار پتروشیمی گچساران، ما بسیاری از سرمایه‌های خودمان را هم در افزایش سرمایه به گچساران تزریق کردیم. در مورد بازگشایی LC گچساران هم ضمانت‌های لازم را ما دادیم تا گچساران سریعتر به بهره‌برداری برسد. خط قبل از گچساران پالایشگاه گاز بیدبلند ۲ است که چند سالی طرح پالایشگاهی آن دست شرکت ملی گاز بود. اتفاقاً از کارهای خوبی که در دولت آقای روحانی انجام شد تکمیل زنجیره تولید بود تا واحدها مشکل تأمین خوراک نداشته باشند. در احداث پالایشگاه بید بلند ۲ دولت بحث ساخت آن را از مجموعه گاز گرفت و به مجموعه هلدینگ بالادست ما که صنایع پتروشیمی خلیج فارس است، سپرد. که با تلاش آقای مهندس نژادسلیم و مدیران مجموعه هلدینگ، یک کنسرسيوم از هفت بانک را تشکیل دادند. مشکلات مالی که باعث شده بود طرح بید بلند ۲ چند سالی بلا تکلیف بماند در دولت یازدهم و با کمک صندوق توسعه ملی رفع شد البته هنوز این منابع تزریق نشده اما با همت مجموعه گروه هلدینگ خلیج فارس منابع مالی تزریق شده است. در حال حاضر گچساران و بید بلند ۲ حدود ۲۶ و ۳۵ درصد پیشرفت فیزیکی دارند. بنابراین نه تنها مشکل مالی برای خود واحدها وجود ندارد بلکه هر یک از واحدهای پتروشیمی هم افزایش سرمایه داده‌اند و چون همه سهامدار یکدیگر هستند موضوعات مالی یکدیگر را حل می‌کنند اما مشکل اصلی احداث خط تأمین خوراک است. احداث کننده خط دنا از گچساران به این چهار مجموعه پتروشیمی، دولت و مجموعه شرکت صنایع ملی پتروشیمی است که تا الان در دیدارهای خصوصی و غیر خصوصی پاسخ روشنی در خصوص احداث و یا عدم احداث خط نمی‌دهند.

پلی استال را قطع کند. ما می‌خواهیم اولین تولید کننده پلی استال در ایران شویم و چون مجوز تولید دو هزار تن از این محصول را داریم، ضمن اینکه می‌توانیم نیاز داخل را برطرف کنیم، به بحث صادرات هم بپردازیم. در این مدت به دنبال این بودیم که این تحرک ایجاد شود. درباره طرح‌های دیگر هم به دوستان در صنعت پتروشیمی گفتیم که اگر واقعا به این تصمیم قطعی رسیدند که نمی‌شود فعلا خط را احداث کرد، می‌توانیم در صنایع پایین دستی تولید را ادامه بدهیم، طرح فیزیل دیگر پتروشیمی را استارت بزیم تا بتوانیم به رونق منطقه و اشتغال کمک کنیم، هم اینکه خوراکش قابل حمل باشد و آب کمتری مصرف کند.

• چه زمانی پیشنهاد تولید پلی استال را مطرح کردید؟

جواز تاسیس پلی استال سال هاست که صادر شده اما به دلیل اهمیت اجرایی طرح‌های پلی اتیلن در اولویت بعدی مجموعه قرار دارد که پس از انتصاب خانم شاهدایی و در نامه نگاری‌های اخیر اشاره کردیم که اگر مقام وزارت یا زیرمجموعه شرکت صنایع پتروشیمی به این نتیجه رسیدند که دیگر خط دنا غیرقابل اجراست ما برای تغییر طرح، آمادگی خود را اعلام می‌کنیم. اما چون این خط دنا مصوبه دولت قبیل هم بوده و باید بالاخره اجرا شود، خیلی سخت می‌شود مصوبه دولت قبلی را با بهانه‌ها و صحبت‌ها و یا دلایل توجیه اقتصادی لغو کرد.

• خوراک پلی استال چیست؟

خوراک اصلی اش از فرمالدئید است و فرمالدئید در پتروشیمی شیراز که نزدیک ماست تولید می‌شود. با کانتینر هم قابل حمل است.

• انتظارات شما از مقام وزارت یا حوزه دیگر چیست؟ اینکه تکلیف تان را معلوم کنند؟

یکی دیگر از اقداماتی که مقام محترم وزارت نفت و صنایع در نمایشگاه ایران پلاست تاکید کردند بحث صنایع پایین دست و تکمیل زنجیره تولید است. وقتی نگاه مسئولان در راستای تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی است، یعنی باید به سمت صنایع تکمیلی و تکمیل کردن حفره‌های زنجیره تأمین برویم و یکی از این حفره‌ها تکمیل خط لوله دنا است. همانطور که گفتیم الان مجموعه پتروشیمی گچساران و شرکت‌های پتروشیمی خط دنا این آمادگی را دارند تا با اتصال از طریق خط لوله این زنجیره تولید را کامل کنند. بنابراین انتظار داریم تصمیمات و سیاست‌های دولت به حل این حفره‌ها معطوف شود. یعنی تصمیماتی گرفته شود که با این حلقه‌های مفقوده برای تأمین این زنجیره رفع شود یا با مطالعاتی که انجام می‌دهند سرمایه‌گذار و خود مجموعه پتروشیمی را به سمت صنایع پایین دست رهنمون کنند. حالا اگر دولت پذیرفت که طرح خط دنا توجیه اقتصادی ندارد حال به هر

دلیلی نشد و پذیرفتیم که مطالعات قبلی غلط است و یا سرمایه برای احداث نداریم تا بتوانیم به سمت صنعت پلی اتیلن سنگین یا سبک برویم، بپاییم روی طرح جایگزینی و یا صنایع پایین دستی هدف‌گذاری کنیم. صنایع پایین دستی هم به لحاظ سرمایه‌گذاری و هم به لحاظ میزان مصارف آب و هم به لحاظ میزان زمینی که در اختیار قرار می‌گیرد، حجم کمتری نسبت به طرح‌های سنگین دارد. پیشنهادهایی هم داشتیم که این طرح‌های مجوزدار را در اطراف گچساران احداث کنیم که نیاز به خط لوله طولانی ندارد. پیشنهاد ما این بوده و انتظار داریم از آن حمایت شود که این طرح‌ها را نزدیک مناطقی که فیزیل هست ببرند و اجرا شوند. در این مناطق هم طرح‌هایی را جایگزین کنند که هم به لحاظ اقتصادی و هم به لحاظ امکانات موجود برای ایجاد یک صنعت بهره‌ورانه باشد.

پتروشیمی کازرون در این هفت سال حدود ۱۲ میلیارد تومان هزینه کردیم. اگر شرکت امیدوار نبود که تکلیف خط معلوم شود در همین حد هم هزینه نمی‌کرد. این پول را به این خاطر هزینه کرد که هر سال که مجمع برگزار می‌شود و با مردم مواجه می‌شویم، هم به خودمان و هم آنها این امید را بدهیم که دولت زودتر تصمیم‌گیری می‌کند. ما اگر امید نداشتیم در افزایش سرمایه گچساران شرکت نمی‌کردیم چون طرح برای خودمان است. ممکن است گچساران محصول با قیمت خیلی پایین‌تری بفروشد یا به صنایع دیگر بدهد اما زنجیره تأمین و ارزش اصلی آن زمانی محقق می‌شود و زمانی این طرح اقتصادی خواهد بود که در این زنجیره بیاید و تبدیل به پلی اتیلن سنگین و سبک بشود. به هر حال سهامدار مردمی حق دارد و ما هم به عنوان سرمایه‌گذار امیدمان را از دست نداده ایم. اگر امیدوار نبودیم که می‌توانیم طرح را اجرا کنیم هیچ وقت باقیمانده سهام دولتی کازرون را از NPC نمی‌خریدیم. ولی ما در دهدشت و هم کازرون مجموعه هلدینگ پتروشیمی سرمایه‌گذاری ایرانیان، لازم دیدیم که ۲۰ درصد سهام واحدها را از دولت بخریم و درصد سهم کل مجموعه را به بالای ۶۰ درصد برسانیم و به ۱۸ درصد از سهامداران جزء، ثابت کنیم که ما در تصمیم خودمان مقاوم و امیدوار هستیم.

• در برنامه‌ریزی مجموعه پتروشیمی کازرون فقط به تولید پلی اتیلن تمرکز دارد؟ یعنی امکان تغییر طرح هم داریم که به نوعی مجتمع راه‌اندازی شود و از خوراک‌های قابل دسترس‌تری استفاده کند؟

شرکت صنایع پتروشیمی کازرون برخلاف سه خط دیگر خط دنا به غیر از جواز تولید پلی اتیلن، جواز تاسیس، طرح پلی استال را هم دارد. این طرح مثل طرح‌های پلی اتیلن حدود ۴۰۰ میلیون یورو هزینه ندارد و با ۶۰ و ۵۰ میلیون یورو هم راه می‌افتد. مصرفش هم ربطی به خط اتیلن ندارد. می‌تواند با خوراکی که از پتروشیمی شیراز که نزدیک ماست یا پتروشیمی‌های اطراف از طریق متانول یا فرمالدئید طرح را راه‌اندازی کند.

ما به خاطر اینکه بخواهیم این امید را در مردم منطقه ایجاد کنیم که به اجرای این طرح مصمم هستیم، با توجه به اینکه میزان زمینی هم که در اختیار داریم مساعد و طرح با بررسی‌های اولیه اقتصادی که انجام دادیم فیزیل است، هم تلاش‌مان را به این سمت می‌بریم که اگر فعلا پلی اتیلن‌ها در حال مذاکره است و اجرایی نیست، با توجه به اینکه زمین در اختیار گرفتیم غیر از اینکه می‌تواند پلی اتیلن سنگین و سبک را احداث کند، می‌تواند صنایع پایین دستی و پلی استال را نیز اجرا کند. این طرح حدود ۸۰۷۰ نفر جذب نیرو دارد و با هزینه کمتری نیز هست. ولو اینکه فاینانس هم نشود با سرمایه داخلی و با وام‌های

داخلی هم قابل اجراست. باید توضیح دهیم که طرح پلی استال جزو طرح‌هایی است که اولین بار در ایران اجرا می‌شود و تا به حال احداث نشده، ما حدود ۷ هزار تن مصرف داخلی داریم که همه از محل واردات انجام می‌شود. طرحی است که خیلی زود و بین یک سال تا یک سال و نیم به بهره‌برداری می‌رسد. امید داریم حداقل برای خارج شدن از رکود، زنده کردن امید در سهامداران مان کار انجام شود. با توجه به اینکه در سال اقتصاد مقاومتی، اقدام و عمل نیز هستیم یکی از اقدامات ما این است که همانطور که در بند ۱۵ اشاره شده که باید در وارد کردن یکسری محصول خودکفا شویم، بتوانیم به این سمت برویم که ضمن اجرای طرح پلی استال که به لحاظ حجم سرمایه‌گذاری و وسعت طرح با آنها قابل مقایسه نیست اما می‌تواند بخش‌هایی از آن بند را محقق و واردات محصول

بسنده به عنوان مدیرعامل پتروشیمی کازرون ۴ ماهی است که مشغول به کار هستم اما اطلاع دارم که مدیران قبیل از من هم تمام تلاش خود را کردند و آمادگی شان را برای تولید و راه‌اندازی پروژه‌ها از خود نشان دادند. اما راه‌اندازی پروژه‌ها، معطل احداث خط لوله داناست تا بتواند گاز اتیلن را به ما برساند تا فعالیت خود را آغاز کنیم.

سال ۹۲ قرار بود که پتروشیمی‌های لرستان و مهاباد که در امتداد این خط قرار دارند به بهره‌برداری کامل برسند و همانند پتروشیمی‌های کرمانشاه از اتیلن ارسالی پتروشیمی کاویان بهره‌مند شوند. به مدد این خط اتیلن، پتروشیمی ایلام از چندی پیش دریافت‌کننده اتیلن است و لرستان نیز آماده دریافت خوراک بوده و تزریق خوراک اولیه به آن هم آغاز شده است. بهره‌برداری از چند مجتمع پتروشیمی دیگر در غرب کشور از جمله پتروشیمی کردستان نیز با این هدف احداث گردید تا تحولی در راستای رفع محرومیت‌ها و اشتغالزایی در این منطقه ایجاد کند و منجر به توسعه صنایع تکمیلی پتروشیمی در غرب کشور شود. احداث و تکمیل خط اتیلن غرب از آن جهت حائز اهمیت است تا زمینه‌ای برای ایجاد زیرساخت‌های توسعه‌ای در نقاط کمتر توسعه یافته بشود اما همچنان به دلیل کمبود منابع مالی دولت این خط تکمیل نشده و ۲۰ درصد طرح باقی مانده است.

۲۰ درصد باقی مانده کجاست؟

اما بخشی از خط اتیلن غرب که به خط دنا هم موسوم است در نظر دارد تا خوراک واحدهای دهدشت، ممسنی، کازرون

کهگیلویه و بویراحمد، کرمانشاه، کردستان و آذربایجان غربی انتقال دهد. طبق برنامه‌ریزی‌های انجام شده، پتروشیمی کاویان، اتان دریافتی از پارس جنوبی را به اتیلن بدل کرده و به خط لوله اتیلن غرب تزریق می‌کند که این اتیلن از ۱۱ استان عبور کرده و قرار است خوراک ۱۲ مجتمع پتروشیمی ساخته شده یا در حال احداث را با سرمایه‌گذاری ۸/۵ میلیارد دلار تأمین کند.

در این رابطه گفتنی است که پتروشیمی کاویان به عنوان بزرگ‌ترین واحد تولیدکننده الفین با ظرفیت تولید سالانه دو میلیون تن اتیلن، و پتروشیمی گچساران با تولید یک میلیون تن اتیلن در سال تأمین‌کننده خوراک اولیه سایر طرح‌های پتروشیمی غرب به شمار می‌روند. بر اساس آخرین گزارش‌ها، هم اکنون قطعه کرمانشاه به سنجندج آماده بهره‌برداری کامل بوده و تست هیدرواستاتیک این خط نیز با موفقیت انجام شده است و قطعه‌های سنجندج به سقز و سقز به میان‌دوآب و نیز قطعه میان‌دوآب به مهاباد در حال نهایی شدن بوده و حدود ۴۰ کیلومتر که دارای معارض هم بوده، قرار است با مذاکراتی حل و فصل شود اما همچنان بالاتکلیف است.

روزی که دولت کلنگ احداث خط لوله اتیلن غرب و خط منطقه دنا را زد کاملاً هدفگذاری کرده بود که قرار است طولانی‌ترین خط انتقال اتیلن جهان را با رویکرد محرومیت‌زدایی غرب کشور راه‌اندازی کند. اما با گذشت چند سال و تکمیل فاز یک و راه‌اندازی چند مجموعه پتروشیمی با خوراک اتیلن به ناکامی ادامه احداث خط با مشکلات عدیده‌ای مواجه شد و به دلیل نبود منابع مالی بخش عدیده‌ای از طرح که مربوط به بخش منطقه دنا می‌شود بالاتکلیف می‌ماند. پروژه‌هایی که به امید احداث این خط لوله هدفگذاری شدند و زیرساخت‌های آنها حتی از خرید زمین گرفته تا موضوعات زیست محیطی یکی پس از دیگری مرتفع گردید تا استارت شروع به کار تولید پلی‌اتیلن با تأمین خوراک گاز اتیلن فراهم شود اما هنوز این طور که به نظر می‌رسد پایان کار مشخصی ندارد.

احداث خط اتیلن غرب

قصه ساخت خط لوله اتیلن غرب کشور از آنجا آغاز شد که دولت، در آبان ۱۳۸۱ تصمیم گرفت گاز اتیلن را از منطقه عسلویه در شرق استان بوشهر به استان‌های خوزستان، لرستان، چهارمحال و بختیاری،

و بروجن را تأمین کند. این خط از ۱۶ قطعه تشکیل شده است که قطعه ۱۶ اتیلن را از میاندوآب به وسیله یک خط لوله ۱۰ اینچ به میزان ۱۵۰ هزار تن به مجتمع پتروشیمی تبریز منتقل می کند. اما با وجودی که سالها از هدف گذاری احداث این خط می گذرد ولی همچنان متولیان امر از وزارت نفت و شرکت ملی صنایع پتروشیمی عدم تکمیل طرح را نبود منابع مالی این طرح می دانند. سال ۱۳۸۱ که با نظر هیات وزیران قرار شد این خط احداث و تکمیل شود مجموعه های پتروشیمی هم بعد از خصوصی سازی یک به یک متولد و رشد کردند تا بتوانند از طریق منابع غنی گاز، کشور را در صادرات برخی محصولات پتروشیمی به درآمدهای ارزی برسانند حتی در زمان احداث هم برنامه ریزی ها و کشورهای هدف هم برای صادرات این نوع محصولات مشخص شده بود اما نتیجه واضح آن بلا تکلیفی چهار مجموعه پتروشیمی بزرگ تولید پلی اتیلن در کشور است که همچنان معطل خوراک اتیلن هستند.

مدیر یکی از این چهار شرکت مذکور که منتظر تکمیل طرح اتیلن در منطقه دنا است می گوید: مدیران سابق شرکت ملی صنایع پتروشیمی همچون مهندس شعری مقدم به صراحت از عدم اجرای خط دنا صحبت کرده بودند و اجرای آن را منوط به سرمایه گذاری بخش خصوصی دانستند، اما هیچگاه در این زمینه به صورت رسمی این موضوع ابلاغ نگردید و همگان در یک بلا تکلیفی به سر می برند و دولت همچنان تأکید دارد که خود این طرح را تکمیل کند. تکمیل خط لوله منطقه دنا که از طرح های گذشته دولت است در کنار دیگر طرح های زمین مانده صنعت پتروشیمی نیازمند مساعدت دولت است هر چند که این امیدواری وجود دارد که با وجود ورود سرمایه گذاران خارجی و اقبال آنان به سرمایه گذاری در طرح های پتروشیمی این هدف گذاری دولت تغییر کرده و از طریق فاینانس و یا تأمین آن از دیگر بخش ها این ۲۰ درصد باقی مانده خط اتیلن غرب تکمیل شود. در این رابطه هم انتظار مجموعه های پتروشیمی از مدیرعامل جدید شرکت صنایع ملی پتروشیمی بیشتر است چون او خود سالها مسئولیت طرح های پتروشیمی را عهده دار بوده و می داند بلا تکلیف بودن طرح ها چه زیان جبران ناپذیری را بر بدنه مجموعه وارد می کند، این زمانی که چندین برابر از خود سرمایه گذاری در تکمیل این خط بیشتر است. لذا در تکمیل این خط از مقامات و تصمیم گیران دولتی انتظار می رود ضمن بیان نظر روشن و قطعی خود درباره چگونگی اجرای خط، تکلیف وضعیت نامشخص شرکت های واگذار شده به بخش خصوصی را در سال اقتصاد مقاومتی، اقدام و عمل روشن کنند.